

Literaire bijlage bij Mijn weekblad

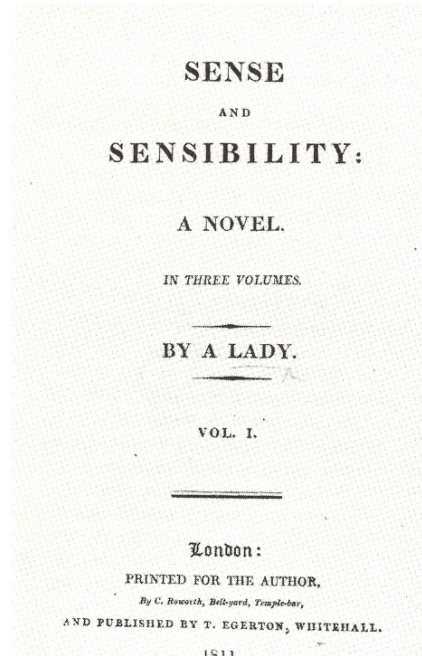
De uitvinding van het happy ending

Dit jaar is het precies tweehonderd jaar geleden dat een boek van de pers rolde dat tot in onze tijd een bestseller is gebleven. De Engelse titel luidt *Sense and sensibility*. In Nederland verscheen het in 1954 als *Meisjeshoofd en meisjeshart* in de Prismareeks, later als *Verstand en onverstand*. Het is vele malen verfilmd, er zijn TV-series van gemaakt en het is vertaald in vrijwel alle wereldtalen. De schrijfster was *Jane Austen* (1775 – 1817), misschien wel de belangrijkste schrijfster van die tijd. In ieder geval is zij een van de weinige die twee eeuwen later nog altijd door miljoenen wordt gelezen. Toch zijn al haar boeken tijdens haar leven anoniem verschenen. Een Londense uitgever weigerde haar meesterwerk *Pride and Prejudice* en wilde het zelfs niet tegen betaling van de onkosten uitgeven.

*Jane Austen, getekend door
haar zuster Cassandra.*

Voor haar verhalen keek zij niet naar het verre verleden of naar verre landen. Alleen in haar eigen wereld keek zij om zich heen met een scherpe, maar humoristische blik voor de zwakheden van haar medemens. Vooralsnog niet verder dan het eigen wereldje van de betere kringen. Arbeiders met hun ellendige levensomstandigheden komen voorlopig nog niet in beeld.

De titelpagina van de eerste editie.

Maar haar belangrijkste bijdrage aan de literatuur is toch wel de *happy ending* van haar liefdesverhalen. Al haar voorgangers hadden hun heldinnen laten sterven. Dat zagen we in *Adolphe* (1806), *Corinne* (1807), *Faust* (1808) en *Gertrude* (1809).

De roman *Sense and Sensibility* is het verhaal over de twee zusters Dashwood, van wie Elinor de 'sense' (het verstand) vertegenwoordigt en Marianne de 'sensitivity' (het gevoel). Beide meisjes worden verlaten door de man met wie ze dachten te trouwen. Elinor draagt het verlies waardig en kalm, Marianne echter vol woede en opstandigheid. Het blijkt dat Edward Ferrars zijn geliefde Elinor de rug heeft toegekeerd, omdat hij in het geheim al vier jaar verloofd was met Lucy Steele en zich daarom verplicht voelt zijn trouwbelofte na te komen. Maar omdat Lucy van nederige afkomst is, wordt Edward door zijn moeder ontferd ten gunste van zijn jongere broer Robert. De sluwe Lucy mikt dan op Robert die ze in haar strikken hoopt te vangen. Aldus bevrijd van zijn belofte keert Edward terug naar Elinor, die hem accepteert.

Marianne heeft intussen haar ontrouwe geliefde John Willoughby achtervolgd naar Londen, waar ze echter steeds meer in hem teleurgesteld wordt. Ze geneest van haar dwaze liefde en ziet in dat haar vroegere bewonderaar Colonel Brandon voor haar toch de ware is.